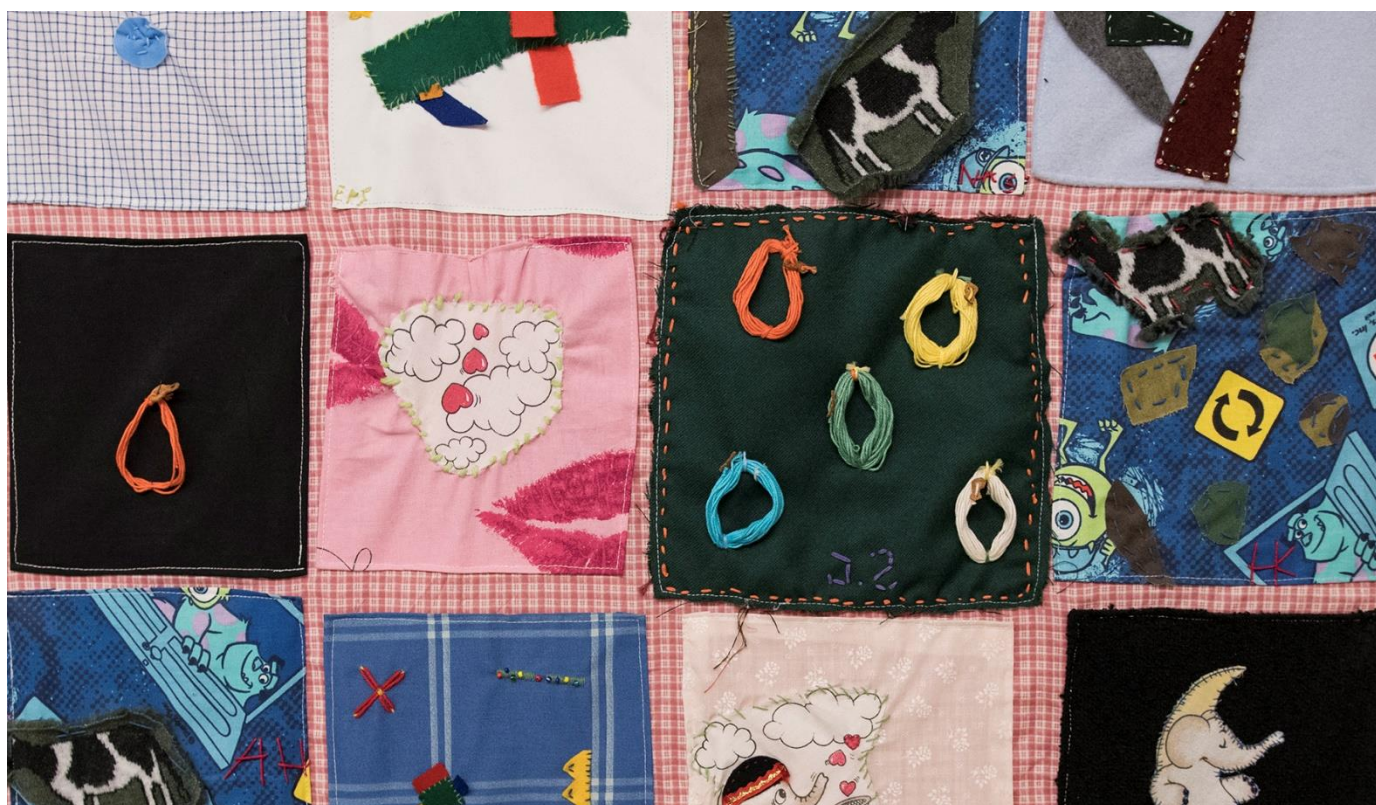

Perspektiv inom ämnena modersmål och samiska

Att undervisa i finska, jiddisch, meänkieli,
romani chib och samiska

Publikationen finns att ladda ner som kostnadsfri
PDF från Skolverkets webbplats:
www.skolverket.se/publikationer

Diarienummer: 2024:702

Skolverket, Stockholm 2024

Förord

Elever som hör till de nationella minoriteterna har utökad rätt till modersmålsundervisning. Syftet är att bevara och utveckla språken, men också att ge möjlighet att revitalisera ett språk som har gått förlorat i föräldragenerationen eller tidigare. Det innebär att även elever som inte har finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska som ett levande språk i hemmet får möjlighet att läsa sitt nationella minoritetsspråk.

Syftet med det här stödmaterialet är att stödja rektorer, modersmåls lärare och övrig personal i grundskolan och motsvarande skolformer i arbetet med att utveckla undervisningen i modersmål som nationellt minoritetsspråk och samiska. Det här stödmaterialet belyser språkrevitalisering, synen på första- och andraspråk inom ämnena modersmål och samiska samt olika strategier för att stödja språkutveckling. I materialet finns även några exempel på strategier för kommunikation, läsning, skrivande och lyssnade.

Kursplanerna i de nationella minoritetsspråken finska, jiddisch, meänkieli, romani chib och samiska öppnar möjligheter för eleverna att läsa språken antingen inom ramen för förstaspråk eller inom ramen för andraspråk. I denna text ges en kortfattad orientering om de perspektiv inom språkinlärningsforskningen som ligger bakom formuleringar i kursplanerna, framför allt i andraspråk.

Sari Pesonen vid Stockholms universitet är huvudförfattare till materialet. I framtagandet av materialet har även Marita Gareis vid Uppsala universitet och undervisningsrådet Nermina Wikström medverkat. Materialet uppdaterades av Skolverket under 2024 eftersom ett nytt spår i samiska som andraspråk, nybörjare tillkommit.

Det är Skolverkets förhoppning att materialet ska vara ett stöd i arbetet med undervisningen i de nationella minoritetsspråken.

Innehåll

Utökad rätt till modersmål	5
Förstaspråk och andraspråk	6
Revitalisering.....	7
Gemensam europeisk referensram för språk.....	7
Att stödja språkutvecklingen.....	8
Kommunikativ kompetens	9
Strategier för kommunikation.....	9
Strategier för skrivande	10
Strategier för lyssnande	11
Strategier för läsning	12
Referenser	13

Utökad rätt till modersmål

Elever som hör till de nationella minoriteterna har utökad rätt till modersmålsundervisning. De behöver inte uppfylla kraven om grundläggande kunskaper i språket och om vårdnadshavares modersmål, som gäller för undervisning i övriga modersmål.¹ Modersmålsundervisningen, när det är fråga om ett minoritetsspråk, syftar inte enbart till att bevara och utveckla ett språk. Den syftar också till att ge möjlighet att revitalisera ett språk som gått förlorat i föräldragenerationen eller ännu tidigare, till följd av den svaga ställning som de nationella minoritetsspråken haft under lång tid.

Kursplanen i ämnet modersmål består av två avsnitt: modersmål utom nationella minoritetsspråk och modersmål som nationellt minoritetsspråk med särskilda kursplaner i finska, jiddisch, meänkieli och romani chib. Elever som läser enligt kursplanen i modersmål som nationellt minoritetsspråk kan läsa ämnet som första- eller andraspråk. Spåret för andraspråk är avsedd för undervisning av nybörjare.

Kursplanen i ämnet samiska är avsedd för tre olika elevgrupper: ett spår för undervisning i samiska som förstaspråk, ett spår för undervisning i samiska som andraspråk och ett spår för undervisning i samiska som andraspråk, nybörjare.

Kursplanerna i modersmål som nationellt minoritetsspråk och i samiska har två ben: språk och kultur. Kursplanerna synliggör det nationella minoritetsspråket och den nationella minoritetens kultur specifikt.

Undervisningen i ämnet modersmål – finska, jiddisch, meänkieli och romani chib /i ämnet samiska/– ska syfta till att

... eleverna utvecklar kunskaper i och om språket/samiska/ samt kunskaper om minoritetens kultur/den samiska kulturen. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att utveckla sin flerspråkighet, sin förståelse av omvärlden och sin identitet/sitt tal- och skriftspråk, sin flerspråkighet, / sin förståelse av omvärlden och sin identitet./

Undervisningen ska stimulera elevernas intresse för att samtala, läsa, och skriva på det nationella minoritetsspråket/på samiska/. Genom undervisningen ska eleverna ges möjlighet att möta och utveckla kunskaper om texter på språket i olika genrer/att läsa, analysera och resonera om skönlitterära verk i olika genrer./ Undervisningen ska ge eleverna förutsättningar att utveckla en allsidig kommunikativ förmåga, språklig säkerhet i tal och skrift samt tilltro till sin förmåga att uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften/en språklig säkerhet i tal och skrift/ samt tilltro till sin förmåga att uttrycka sig i olika sammanhang och för skilda syften. Det innebär att eleverna genom undervisningen ska ges möjlighet att utveckla kunskaper om hur man formulerar sig och samspelar med andra i tal och skrift/ i att formulera egna åsikter och tankar i tal och skrift, /liksom en medvetenhet om

¹ Proposition. 2013/14:148

hur språkbruket varierar beroende på situation och sociala sammanhang/sociala sammanhang och medier.²

Kursplanerna i modersmål som nationellt minoritetsspråk och i samiska har syftestexter som är gemensamma för första- och andraspråksinlärare. Centralt innehåll och betygskriterier finns som förstaspråk och som andraspråk. Till varje kursplan finns ett kommentarmaterial som tar upp skillnaderna i det centrala innehållet för första- och andraspråksinlärare på ett mer ingående sätt.

Förstaspråk och andraspråk

En allmänt använd definition av ett förstaspråk är att det är det språk man lär sig i tidig ålder i en språklig miljö, där språket i fråga är det huvudsakliga kommunikationsspråket. Ett andraspråk kan då definieras som det språk man lär sig efter att man (helt eller delvis) tillägnat sig ett förstaspråk, även detta i en omgivning där språket används i den naturliga kommunikationen. Ett främmande språk däremot karaktäriseras av att det lärs i en omgivning där språket inte är en naturlig del av den språkliga miljön.

Det finns flera likheter mellan utvecklingen av ett första- och ett andraspråk, samtidigt som det finns mycket som skiljer dessa båda språkutvecklingsprocesser åt. Till exempel ligger fokus för både förstaspråks- och andraspråksinlärare på att först utveckla ett ord- och begrepps-förråd, medan andra språkliga strukturer som böjningsformer och meningsbyggnad kommer senare. Skillnaderna präglas av att den som ska lära sig ett andraspråk redan befinner sig i en språkutveckling av minst ett (första-) språk.

Utvecklingen av ett andraspråk påverkas även av flera olika faktorer som kan ha med både personliga och samhällsliga aspekter att göra. Till de personliga hör såväl motivation som vilka strategier man har till sitt förfogande och om man kan flera språk. De samhällsliga faktorerna kan handla om synen på mångkultur och flerspråkighet och vilken status andraspråket har. I boken Greppa flerspråkigheten³ kan den som är intresserad läsa mer om exempelvis förstaspråks- och andraspråksutveckling samt om skillnader och likheter mellan dem.

² Skolverket (2022) Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Norstedts Juridik. (skolverket.se). Även Skolverket. SKOLFS 2023:134 Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:22) om kursplan för samiska. (skolverket.se)

³ Skolverket (2018) Greppa flerspråkigheten – en resurs i lärande och undervisning. (skolverket.se)

Revitalisering

Den språkliga miljön för elever som läser ett nationellt minoritetsspråk ser olika ut och det nationella minoritetsspråket används i olika stor utsträckning i den vardagliga kommunikationen. Det innebär att en del elever lär sig språket i en omgivning där språket inte nödvändigtvis är en naturlig del av vardagen. Det centrala innehållet i spåret nationella minoritetsspråk som andraspråk är därför anpassat för elever som är nybörjare i språket och betygskriterierna är relaterade till Gemensam europeisk referensram för språk (GERS)⁴ på liknande sätt som i kursplanen i moderna språk. Detsamma gäller för innehållet i spåret samiska som andraspråk, nybörjare.

Gemensam europeisk referensram för språk

GERS beskriver sex referensnivåer där A1 och A2 uttrycker språkförmåga på en grundläggande nivå, B1 och B2 uttrycker förmågan att använda språket mer självständigt och C1 och C2 motsvarar en avancerad språkanvändning. GERS handlar bland annat om vad som kännetecknar språkanvändning och språkanvändare på respektive referensnivå och har en modell för att beskriva och bedöma språkanvändning, språkliga aktiviteter och färdighetsnivåer. Med hjälp av olika skalor kan man bedöma elevens kunskaper, få hjälp med att sätta upp delmål och se elevens framsteg i språkutvecklingsprocessen.

Förutom referensnivåer och olika typer av strategier finns det i GERS också allmänna beskrivningar av olika domäner, det vill säga olika sociala sammanhang eller intresseområden, som är relevanta för språkinläring och språkundervisning: den personliga domänen, samhällsdomänen, yrkesdomänen och utbildningsdomänen. I GERS diskuteras även tematiska kategorier utifrån språkanvändarnas kommunikativa behov – kategorier som personlig identitet, hus och hem, miljö, vardagsliv, fritid, relationer med andra människor, mat och dryck och väder kan stå som utgångspunkter i olika kommunikativa handlingar. Vidare ger referensramen konkreta förslag på produktiva aktiviteter och strategier, exempelvis att läsa en text högt, att tala med stöd av anteckningar, text eller visuella hjälpmedel (diagram, bilder, tabeller och så vidare), att spela en inövad roll, att tala spontant eller att sjunga.

⁴ Skolverket (2007). Svensk översättning av Europarådets Common European Framework of Reference for languages: Learning, Teaching, Assessment; Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning. Stockholm. Fritzes och skolverket.se

Europeisk språkportfolio (ESP)⁵ som är kopplad till GERS kan vara ett stöd även för undervisning i de nationella minoritetsspråken som andraspråk. Språkportfolio med tillhörande språkbiografi och språkpass är anpassade för elever som är 6–11 år och utgår från nybörjarnivåerna (A1 och A2). De kan även anpassas för och användas av äldre nybörjare. För den som hunnit längre i sin språkutveckling finns ESP 12–16 år.

Förutom presentationen av Europeisk språkportfolio finns förslag och instruktioner om hur man kan arbeta med portfolion, samt planerings- och utvärderingsblad. I materialet finns också beskrivningar av de olika språkliga nivåerna från nybörjare till avancerad språkanvändare med checklistor som ger läraren en uppfattning om var eleven befinner sig i sin språkutveckling och vad han eller hon behöver utveckla. Språkportfolion kan även hjälpa eleven att bli mer medveten om sitt eget lärande genom att det blir tydligt både för läraren och eleven vilka kunskaper han eller hon har och vilka som behöver utvecklas mer.

Att stödja språkutvecklingen

Genom språk kan vi förstå vår omvärld och uttrycka våra tankar och känslor. Förmågan att uttrycka sig själv, förstå andra och reflektera är kärnan i begreppet språkutveckling, men möjligheterna att skapa mening ser olika ut beroende på sociala sammanhang och det är viktigt att skolan på alla tänkbara sätt stimulerar och stödjer alla elevers språkutveckling. Därmed utvecklas också elevernas tänkande och deras kunskap om sig själva och världen.

Elever som läser nationellt minoritetsspråk som andraspråk eller samiska som andraspråk, nybörjare behöver stöd och stimulans i sin språkutveckling där förståelse och strategier har en betydelsefull roll. Nybörjare som inte har tillräckliga språkliga kunskaper för att förstå en text kan bli hjälpta av sina språkliga kunskaper i andra språk och av sina kunskaper om omvärlden. Kunskaper i det eller de språk eleven redan har underlättar utvecklingen av det andra språket. De språkliga förkunskaperna kan exempelvis handla om hur man bildar satser och meningar i något språk, vilka typer av ord och begrepp som förknippas med olika ämnesområden eller hur man skriver olika typer av texter i det eller de språk eleven kan. Elevens kunskaper och erfarenheter om omvärlden kan i sin tur vara allmänna eller specifika. Allmänna kunskaper kan exempelvis handla om att veta vad som karakteriserar ett informellt respektive formellt samtal. De specifika kunskaperna handlar om sådant som eleven själv vet mycket om. De olika typerna av förkunskaper samspelar i förförståelsen: när eleverna läser en text eller hör berättas om någonting som de kan referera till, blir det lättare att förstå innehållet. Förförståelsen främjar språkutvecklingen och underlättar språkinläringen på alla områden där eleverna ska utveckla andraspråket.

⁵ Skolverket. Europeisk språkportfolio. skolverket.se

Kommunikativ kompetens

Det är viktigt att eleverna får kunskaper både om olika metoder och om hur de lär sig, för att på ett effektivt sätt kunna nå målen för språkundervisningen där fokus framför allt ligger på att utveckla elevernas kommunikativa kompetens. Forskning visar att det är lättare att lära sig olika språkliga strukturer och former när användningen av dem är kopplad till ett tydligt kommunikativt syfte och till elevens eget behov av att uttrycka sig. När en elev använder sig av olika strategier som stödjer och stimulerar språkutvecklingsprocessen ökar elevens självständighet och effektivitet och ju flera strategier eleven har till sitt förfogande, desto bättre möjligheter till kommunikation finns. För att kunna utveckla sina språkliga färdigheter på ett effektivt sätt behöver eleven också bli medveten om sina egna lärandeprocesser.

Ett av sätten att stödja nybörjarelever är att i undervisningen stimulera eleverna att använda olika strategier. Begreppet strategi omfattar alla de organiserade och reglerade handlingsätt som används för att uppnå målen i den kommunikativa situationen. Alla språkanvändare använder sig av olika typer av strategier i sin kommunikation och strategier är viktiga komponenter i språkundervisningen av andraspråksinlärare. Skolverkets skrift Om strategier i engelska och moderna språk⁶ lyfter fram strategier i språkinläring i engelska och moderna språk och beskriver några konkreta strategier, som handlar om hur elever gör när de lär sig språk och när de använder språk.

Det centrala innehållet i kursplanerna i modersmål som nationellt minoritetsspråk och samiska tar upp strategier för kommunikation, skrivande, lyssnande och läsning.

Strategier för kommunikation

I betygsriterierna i nationella minoritetsspråk som andraspråk och samiska som andraspråk, nybörjare, står att eleven ska kunna använda sig av strategier som underlättar och förbättrar interaktionen, det vill säga strategier för kommunikation. För nybörjarelever kan en sådan strategi vara att eleverna arbetar med det grundläggande ordförrådet samtidigt som de arbetar med ord och fraser som hjälper dem att förmedla att de förstår eller inte förstår. Eleverna kan till exempel träna på hur de med mycket enkla ord kan be talaren att upprepa sig i olika typer av talsituationer, eller på hur de själva kan uttrycka att de förstår eller inte förstår vad den andra säger. Till samma typer av strategier hör förmågan att kunna be om uppmärksamhet och inleda eller avsluta ett enkelt samtal. Att lära

⁶ Skolverket (2012 rev. 2022). Om strategier i engelska och moderna språk. skolverket.se.

sig standardfraser för att be om förtydligande av nyckelord och -fraser som eleverna inte förstår hjälper också till att hålla samtalet igång.

En förutsättning för att lära sig att använda olika typer av strategier är att få många möjligheter till att kommunicera på andraspråket. Särskilt viktigt är det för de elever i andraspråk som inte talar språket hemma. Att använda andraspråket som klassrumsspråk ger eleverna möjligheter att använda olika kommunikativa strategier i naturliga situationer. Eleverna kan då be om ett förtydligande eller omformulera sig, vilket är en viktig strategi när de språkliga kunskaperna inte räcker till för att uttrycka det man vill. Samtidigt lär sig eleverna att ta ordet i samtal på andraspråket, det vill säga hur turtagningen kan gå till i det aktuella andraspråket.

Strategier för att underlätta och förbättra interaktionen kan också innebära att man använder gester. Även om eleverna använder ett felaktigt ord från sitt ordförråd kan de med hjälp av gester visa vad de menar och den som inte kommer på det adekvata ordet kan tala om vad han eller hon menar genom att peka (till exempel ”kan jag få den, tack”). Ett annat sätt är att helt enkelt öva in en lämplig uppsättning fraser att använda i olika sammanhang, exempelvis hälsnings- och artighetsfraser för olika situationer.

Strategier för skrivande

Strategier för skrivande ingår i det centrala innehållet för nationella minoritetspråk som andraspråk och samiska som andraspråk, nybörjare. Dessa kan konkret innebära att eleverna lär sig hur olika slags texttyper är uppbyggda i det aktuella språket och vilka ord och uttryck som är typiska för textgenren i fråga. En nybörjare i språket i årskurserna 1–3 behöver hjälp med att kunna skriva enkla presentationer, beskrivningar och meddelanden. Det underlättar att skriva en text om man till exempel vet vad en enkel personbeskrivning kan innehålla. Genom att skriva enkla fraser och meningar om sig själva och fiktiva personer, exempelvis om var de bor och vad de gör, kan eleverna bygga upp en mall som kan användas i olika kommunikativa sammanhang där personbeskrivningar är relevanta.

I kursplanernas centrala innehåll för årskurserna 4–6 ska eleverna möta strategier för skrivande av enkla berättande texter, beskrivningar och instruktioner och i årskurserna 7–9 berättelser och beskrivningar i form av sammanhängande text. Man kan till exempel diskutera vad som är en logisk följd i den aktuella texten. Hur brukar början, mitten och slutet av den här typen av text se ut? Vilken typ av information innehåller den här typen av text? På vilket sätt fogar man samman enkla fraser och meningar till en enkel sammanhängande text med hjälp av ”och”, ”men”, ”därför att” och andra sammanbindande ord?

Samma typer av språkutvecklande metoder och strategier som används i undervisningen av ett förstaspråk kan man tillämpa i undervisningen av ett andraspråk. En av dessa metoder är den så kallade cirkelmodellen⁷ som kan aktivera elevernas förförståelse och skapa förståelse för olika textgenrer. Cirkelmodellen innehåller fyra faser: att bygga upp kunskap om ämnesområdet, studera texter inom genren för att få förebilder, skriva en gemensam text samt skriva en individuell text. I inledningsskedet bygger läraren och eleverna tillsammans upp kunskaper om ämnesområdet genom att de samtalar, läser och undersöker olika informationskällor för att utveckla språk och kunskap om ämnet, till exempel med användning av film, studiebesök och tankekartor. Det är viktigt att eleverna får arbeta tillräckligt länge i den första fasen innan de börjar studera olika texter i genren för att få förebilder och få syn på hur form och innehåll samverkar. Därefter skriver läraren och eleverna en gemensam text. Eleverna delar med sig av sina erfarenheter medan läraren styr samtalet genom att stötta eleverna och föra fram strukturer och betydelser i språket som eleverna ännu inte behärskar på egen hand. Den gemensamt skrivna texten kan fungera som en modelltext till nästa fas där eleverna får fortsatt stöttning i att skriva utkast, samtala om sin text och bearbeta den innan texten är färdig.

Strategier för lyssnande

Förförståelsens roll betonas även i det centrala innehållet i kursplanerna för nationella minoritetsspråk och samiska. Eleverna i årskurserna 1–3 som läser nationellt minoritetsspråk som andraspråk eller samiska som andraspråk, nybörjare, möter strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och dra slutsatser om innehållet, till exempel med hjälp av förförståelse. Vidare ska eleverna i årskurserna 4–6 och 7–9 få möta strategier för att uppfatta betydelsebärande ord och sammanhang i talat språk med hjälp av sin förförståelse.

Att aktivera eller skapa förförståelse kan hjälpa eleverna att utifrån kontexten och den övergripande innebörden i vardagliga yttranden dra slutsatser om vad okända ord sannolikt betyder. Förförståelse för ord, fraser och meningar i tal kan bland annat skapas med hjälp av visuella kartor eller genom att använda bilder, diagram eller rubriker som gör det lättare att förstå innehållet. En annan möjlighet är att behandla ämnesområden som är välbekanta för eleverna, till exempel information om dem själva, deras familj och närmiljö eller om vardagliga saker.

⁷ Skolverket (2012). Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet. skolverket.se

Strategier för läsning

En språkanvändare som läser olika typer av texter har olika syften med sitt läsande. Ibland läser man för att orientera sig, det vill säga att få en överblick i enkelt och vardagligt material som annonser, matsedlar och tidtabeller. Man kan också läsa för att hitta information i exempelvis uppslagsböcker, eller så kan man helt enkelt läsa för nöjes skull.

Det behövs olika strategier för att läsa texter som är uppbyggda med en början och ett slut och för att läsa texter som är uppbyggda på ett annat sätt och med annat syfte. Syftet och uppbyggnaden av berättelser och argumenterande texter skiljer sig exempelvis från syftet med annonser, tabeller, broschyrer eller information på webbsidor. Läraren kan hjälpa eleverna att aktivera och komplettera förkunskaperna och få en bättre textförståelse genom att diskutera vad som är typiskt för den typ av text som läsuppgiften handlar om. Samtidigt går det att aktivera förförståelsen genom att använda en rubrik, en bild, ett nyckelord eller några nyckelfraser som utgångspunkt i diskussionerna och låta eleverna dela med sig av sina associationer, erfarenheter och förkunskaper.

Att förstå läsuppgifter är en annan viktig strategi vid läsningen. För att lösa olika uppgifter med olika syften är det inte nödvändigt att förstå varje ord i en text. Elever i nationellt minoritetsspråk som andraspråk och samiska som andraspråk, nybörjare, ska enligt det centrala innehållet i årskurserna 1–3 möta lässtrategier för att förstå och tolka ord och fraser i enkla texter. Eleverna ska i årskurserna 4–6 och i årskurserna 7–9 lässtrategier för att förstå och tolka texter från olika medier.

För en nybörjare kan uppgifterna i samband med läsningen handla såväl om att förstå korta, enkla meddelanden i chattar eller korta, enkla personliga brev som om att känna igen namn, ord och elementära uttryck i en kort text. Utifrån kontexten och den övergripande innebörden i korta texter kan eleverna också dra slutsatser om vad okända ord sannolikt betyder. Uppgifterna kan också utgå från att hitta specifik information i enklare skrivet material, alltifrån brev och broschyrer till korta tidningsartiklar som beskriver händelser.

Den här texten har kortfattat introducerat några av de perspektiv inom språkinlärningsforskningen som ligger bakom formuleringar i kursplanerna i modersmål som nationellt minoritetsspråk och i samiska, framför allt i andraspråk. Kommentarmaterialen och de andra texterna i referenslistan ger en bredare och djupare förståelse för de urval och ställningstaganden som ligger bakom texterna i kursplanerna.

Referenser

- Skolverket. Europeisk språkportfolio för elever 6–16 år lärarhandledning. Rev. 2020. (skolverket.se)
- Skolverket. Europeisk språkportfolio för elever 6–11 år. (skolverket.se)
- Skolverket. Europeisk språkportfolio för elever 12–16 år. (skolverket.se)
- Skolverket (2007). Svensk översättning av Europarådets Common European Framework of Reference for languages: Learning, Teaching, Assessment; Gemensam europeisk referensram för språk: lärande, undervisning och bedömning. Stockholm. Fritzes. (skolverket.se)
- Skolverket (2012). Greppa språket. Ämnesdidaktiska perspektiv på flerspråkighet. Stockholm. Fritzes. (skolverket.se)
- Skolverket (2018) Greppa flerspråkigheten – en resurs i lärande och undervisning. (skolverket.se)
- Skolverket (2012). Om strategier i engelska och moderna språk. Reviderad 2022. (skolverket.se)
- Skolverket (2022) Läroplan för grundskolan, förskoleklassen och fritidshemmet. Norstedts Juridik. (skolverket.se)
- Skolverket (2022). Kommentarmaterial till kursplanen i modersmål – finska som nationellt minoritetsspråk. (skolverket.se)
- Skolverket (2022). Kommentarmaterial till kursplanen i modersmål – jiddisch som nationellt minoritetsspråk. (skolverket.se)
- Skolverket (2022). Kommentarmaterial till kursplanen i modersmål – meänkieli som nationellt minoritetsspråk. (skolverket.se)
- Skolverket (2022). Kommentarmaterial till kursplanen i modersmål – romani chib som nationellt minoritetsspråk. (skolverket.se)
- Skolverket. SKOLFS 2023:134 Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:22) om kursplan för samiska. (skolverket.se)
- Skolverket. SKOLFS 2023:135 Föreskrifter om ändring i Skolverkets föreskrifter (SKOLFS 2011:23) om kunskapskrav för samiska. (skolverket.se)

Skolverket

www.skolverket.se